

CIS.

SYLLOGE
JURIS ECCLESIASTICI
ANTIQUI, MEDII & NOVISSIMI
SECUNDUM EPOCHAS SUAS.

JURIS ECCLESIASTICI
EPOCHAE I.
JUS ANTIQUUM.

Num. I. **C**onditor princeps SS. CANONUM * est Rex
pacificus CHRISTUS **, qui disposuit sub-
ditos sibi fore pudicos *** atque regulas nobis reliquit, docen-
tes, quomodo oporteat nos conversari in domo Dei, seu Ec-
clesia. ****

* Mirro alias hujus Vocubuli acceptiones utpote huc impertinentes:
intelligo regulam, quæ fidem morésque fidelium dirigat. Conf.
CALV. Lex. Jur. DUR. DE MAILLAN. Diction. ad hanc Vocem: Canon.

** Jus igitur *Canonicum* ex prima sua origine verò ac propriè divi-
num est, quanquam & aliis de causis *divinum* audiatur e. g. per op-
positionem ad Jus Civile C. I. D. 10. c. 1. de juram. calum. nov. 137.
in præf. & propter inspirationem Divinam. c. 6. D. 8. c. 14. D. 45.

*** Vid. præf. Decretal. Greg. IX.

**** 1. Tim. 3.

II. Apostolos quoque quâ Pastores Ecclesiæ constitutos condidisse CANONES palam est *; noti sunt passim CANONES APOSTOLORUM nuncupati **.

* Vel ex solo Concilio Solymis congregato, quod verum fuisse Concilium contra *Sigwart. Theol. Tübingens.* ostendit SCHILTERUS *Tit. 1. de Orig. J. conf. act. apost. & eorum epistolas.*

** De numero eorum & *Authentia* non una omnium est opinio. Equidem epistola decretal. ZEPHYRINI sub Sæc. II. ad Epp. Sicil. ait: *Apostoli septuaginta Sententias præscripserunt cum aliis Episcopis, & servandas censuerunt*; sed eam esse è putridis PSEUDO-ISIDORI meribus, compertum est erudit. Id satis convenit, Sæc. V. exeunte 50 Codici DIONYSIANO fuisse insertos, atque totidem ab Ecclesia græca, mox etiam à Latina fuisse adoptatos. VAN ESPEN *Schol. in can. ap. conf. c. 1. 2. 3. 4. D. 16. . . .* Eos ut genuinum Apostolorum partum agnovère post synodum *Trull.* græci ferè omnes, quos post plures quoque Latinorum secutus TURRIANUS S. J. strenuus aliàs eorum Vindex: imo de iis in *Institut. Christiana Concil. prov. Colon. sub HERMANNO Achi Ep. f. CXCII.* ità lego: *itidem Canones Apostolici, quos CLEMENS Petri successor recollectos nobis reliquit, quos & Justinianus Imp. in Constitutionibus suis novellis expressis Verbis Apostolis tribuit, quos item ultra longævam & constantem in Ecclesia opinionem sancta etiam sexta synodus (a) cum in controversiam denuo vocarentur, gravissimâ sententia agnovit. . . .* Verùm unanimi Criticorum calculo fati canones quâ pseud-epigraphi hodiernum notantur . . . *Sunt tamen antiquissimi, ait ALBASPINEUS, & cum eo BEVEREGIUS, multaque in illis excellentissima & magni ponderis continentur. Quodsi S. Joan. Damasc. eos inter libros divinos reputarit, meritò à BARONIO ad an. 102. n. IX. corrigitur.*

(a) Quæ est Synodus ista? an *Constantinopolitana 3tia*? neque in hac neque in hujus nominis *secunda* conditi sunt Canones ad disciplinam ecclesiasticam pertinentes . . . erit igitur TRULLANA Constantinopoli in TRULLO palatii (seu in aula ab opere arcuato sic nominata. Vid. DU CANGE *Glossar. Verb. Trullum*) congregata; hæc Canone

Canone 2do admittendos decrevit 85. Canones Apostolorum: Verum Canonem istum singulariter approbatum non esse docet ZACCH præcogn. Jur. . . . . neque ullum obtinere robur synodum istam utpote acephalam tradit ex aliis Auth. Annot. Barthel. f. VII. conf. Can. 7. 6. 7. D. 16.

III. Circumferuntur etiam CLEMENTIS I. * CONSTITUTIONES ** & variæ DECRETALES EPISTOLÆ RR. PP. ab EO ad SIRICIUM usque ***

* An hic primus fuerit post Petrum, an tertius, desuper dubium fuisse, esse & mansurum, non ita pridem solide ostendit Consultissimus NELLERUS contra BARONIUM. Chronologia RR. PP. priorum sæculorum capita pertractarunt HENSCHENIUS, PEARSONIUS, DODWELLUS, PAPEBROCHIUS, PAGIUS uterque, TILLEMONTIUS, CONSTANT, & alii inter se dissidentes: prorsus ut mirari magis, adeò discrepare inter Authores, quàm, quid veri sit, discernere queas. Hi autem BASNAGIO ad an. Dom. 65. §. 24. Videntur, ut ajunt, in pertusum dolium aquam ingereve, cum nulla monumenta satis certa suppetant, quibus instruantur in notitia temporis, quo & supremum diem decessor obiit, & successor ad episcopatum promotus est. In veris habemus PETAVII dictum: Pontificum singillatim tempora perscrutari plus molestiæ quàm utilitatis habet, haberet tamen, nisi documenta nobis deficerent.

** Hæ eidem, cui Canones apostolorum, subsunt Criterio; quæ sub ejus (CLEMENTIS) nomine circumferuntur scripta, omnia supposititia sunt præter Ep. unam ad Corinthios, ait SANDINUS in Vita PP. ad Clem. 1. nihil certi habemus de scriptis CLEMENTIS, ait FLEURY hist. Eccl. L. II. §. 42. in fin. . . . Et sanè quinque ejusdem Decretales epistolas, vel ex sola inscriptione, stylo CLEMENTI insolito, materiis etsi antiquatis, primis tamen sæculis omnino incognitis, falsitatis arguit post LABBÆUM ESPENIUS Dissert. 1. de Collect. Isid. quod non leve ex arte Critica argumentum est.

*** Adscribuntur post CLEMENTEM Anacleto (a) tres, EVARISTO duæ, ALEXANDRO tres, SIXTO I. duæ, TELESPHORO una, HYGINO duæ,

PIO I. duæ (b) ANICETO una, SOTERI duæ, ELEUTHERIO una, VICTORI duæ (c) ZEPHYRINO duæ (d) CALISTO I duæ, URBANO I. una, PONTIANO duæ, ANTERO una, FABIANO tres, Cornelio duæ (e) LUCIO una, STEPHANO I. duæ, SIXTO II. duæ, DIONYSIO duæ, FELICI I. tres, EUTYCHIANO duæ, CAJO una, MARCELLINO duæ, MARCELLO duæ, EUSEBIO tres, (f) MELCHIADI duæ.

Hæ sunt illæ Decretales epistolæ, super quibus adeò lamentantur Protestantes, nonnulli etiam Orthodoxi, quia iis novam omnino in ecclesiam Christi disciplinam fuisse introductam, atque summi Pontificis potestatem non parum auctam credunt... Equidem plurimis sæculis ut genuinæ fuerunt agnitæ, at tempore Conc. Basiliensis NICOL. CUSAN. *de Concord. L. 2. 34. & L. 3. C. 2.* quasdam in dubium vocavit, & dein Sæc. XVI. singulæ examinari rigidiùs, & ad incudem redigi cæptæ, atque tandem ferè ab omnibus eruditis jure merito uno quasi ad sensu rejiciuntur, adeò, ut vix ullus sit hodie, nisi Thesista in Critica minùs celebris, qui earum Authentiam propugnet.

- a) Fabricator harum Decretalium neque LINO, veritus, ne fortè obiisset ante S. Petrum, neque CLETO, utpote quem ab ANACLETO plures non distinguunt, decretales affingere ausus est . . . . Memoratu tamen dignum est, quod de CLETO refert Ludov. Jacob. à S. Carolo L. 1. *Bibliot. Pontif. p. 58.* S. CLETUS scripsisse fertur Epistolas, in quibus omnium primus usus est Verbis illis: salutem & Apostolicam Benedictionem: ità ab omnibus Authoribus affirmatur, sed an extant, neque in CC. generalibus, neque in Epp. Pontificiis reperire potui. Ceterùm de hac forma conf. MABILONIUM *de re Diplom. L. 6. p. 436.* PAPEBROCHIIUM *in Conat. Chron. hist. ad S. CLETUM p. 89.*
- b) Insuper binas alias ejus epistolas ad Justum Episcopum Viennensem suis annalibus inseruit BARONIUS ad an. 116. quas, ait, germanas esse atque legitimas, cum rerum argumentum, & admirabilis quædam cum aliis horum temporum gestis contesseratio, tum simplicissimus ille antiquitatis Candor facillè persuadent. Verùm in iis plura reperiri quæ ætati PII I. non congruant, puta: Vocem *Missa*, *Colobium* &c. (quod sit specialis habitus episcoporum, CALVIN. ad hanc Vocem) notant doctiores Critici, quæ & accedit barbarus utriusque stylus, & omnimodum apud Antiquos silentium.

- c) Duas quoque alias sub ejus nomine exhibuit Bibliotheca Floriacensis, unam *Desiderio Viennensi Episc.* inscriptam, utramque de celebratione paschæ die dominico facienda agentem: Verùm nec majoris cum aliis Authenticiæ fore notant LABBÆUS & ESPENIUS *l. cit.*
- d) Vid. sup. n. II.
- e) Tertiæ è Biblioth. cit. exhibitæ meminit BARONIUS, at hanc eadem ferè causæ supposititiâ faciunt . . . sed extant aliæ CORNELII epistolæ ad S. Cyprianum duæ, ad Fabianum Ep. Antioch. una, quarum fides à nemine in dubium vocatur: ad quarum primam notat LABBÆUS *Col. 683. hæc & sequens epistola docent, quid dissent avâ lupinis & suberata mercés aureis Veterum scriptis.*
- f) Notoriè falsum est, quod tertia ejus epistola (cujus fragmentum relatum *C. 19. D. 3. de Consecr.*) episcopis Tusciæ & Campaniæ inscripta de inventione S. Crucis, ejusque celebrando festo memorat: non enim sub *Eusebio*, sed *Sylvestro* an. 326. Crucem Dni fuisse adinventam notant hodie post plures GRETSEUS *L. I. de Cruce Dom. c. 62.* SANDINUS *bist. famil. sacrae de Christo Dom. c. 15.*

Additio I. Non eodem spiritu Protestantes cum Catholicis hasce decretales fraude & imposturâ notant; illi inde Pontificis Romani PRIMATUM suo è Cardine submorum esse volunt: sed ad robur validæ imaginationis id ipsum pertinet: illis enim non indigere sanctam romanam ecclesiam (ad primatum jurisdictionis stabiliendum) rectissimè affirmat BARONIUS *ad an. 530. §. 5. & ad an. 865. §. 8.* Et Verè PRIMATUS iste finè iis factus rectusque manet, utpote Divinis Christi effatis firmiter omnino stabilitus, quemadmodum tot scripta, tot dissertationes desuper emanatæ solidissimè evincunt. Neque aliam GALLORUM Canonistarum opinionem esse, in aprico est ex iis, quæ HERICOURT *Loix Ecclesiastique Chap. IV. f. 44. docet: Saint Pierre a été établi le Chef du College Apostolique avec une plénitude de pouvoir & de jurisdiction supérieure à celle des autres apôtres.* Et infra " *l'Eglise a toujours regardé les évêques de cette Ville (ROMAINE) comme les successeurs de la dignité de Saint Pierre pour sa qualité de Chef de l'Eglise, & l'Eglise ROMAINE comme le centre de l'unité Ecclesiastique. . . .* Et DURAND DE MAILLANE *Diction. de Droit Canon. T. II. f. 400. ibi ,, il n'y a point de Catholique, qui ne reconnoisse & qui ne revere dans le PAPE une primauté réelle de droit divin,*

non seulement d'HONNEUR & de PRESEANCE, mais encore d'AUTORITE & de JURISDICTION canonique sur tous les Evêques & sur les Conciles particulieres. C'est ce, qui a été decide en l'Assemblée de la faculté de Théologie contre LUTHER en 1542. art. 3. quid clarius?

Additio 2. Sed non idem de Juribus secundariis (veluti sunt: *constitutio, confirmatio, consecratio, translatio, resignatio, depositio Episcoporum, Erectio, translatio, unio, dismembratio Episcopatum, sanctorum Canonizatio, Approbatio Religiosorum Ordinum, appellatio ad summum Pontificem* *) atque de iis, quæ inter Scholarum Doctores insigniter disputantur (uti *infallibilitas extra Concilium ** superioritas respectu Concilii ****) *judicium Jure Periti* hodiernum ferunt. Sed in his *posteriores* certa ab incertis, ea, quæ sunt fidei ab opinionibus Scholasticis discernenda sunt, *quam multæ enim, inquit præclarus polemicus Neumayr in quæst. utrum Romano Episcopo triplex Corona &c. apte conveniat p. 12. edit. Monac. 1755. quàm multæ vitilitigationes & inuiles tricæ cessarent, si fidei ac Scholarum doctrinas exactius disjungerent, nec unam cum altera commiserent; neque ea, quæ de fide certa non sunt, ut talia venditarent . . .* Circumspectè tamen desuper pronuntiandum, ne latissima pandatur Via fidei & disciplinæ ecclesiasticæ penitus enervandæ: quâ in re plurimum præstitit ætate nostra novissimè P. Luidl Ord. Min. scriptor Theologus in suis *Institutionibus Theol. Mor. Christianæ & Evangelicæ part II. Diss. IV. & V. de an. 1771.* atque inter Canonistas P. SCHMID *Inst. J. T. I. p. 161. seqq.* quos non absque fructu consules. Neque una hic opinio, alterâ verior declamanda est, sunt enim Viri *Clarissimi & Doctissimi* utriusque Opinioni Patroni, quos *Ecclesia universalis* hætenus nunquam redarguit, multo minus igitur id *privati* esse puto. Priora tamen hujus *Primatûs Accessorii* jura non indivulsè adnexa esse Romano Pontifici palam faciunt tanta circa ea vicissitudo, tot, quæ patiebantur, fata, neque eadem ubique Locorum aequalia esse docent ecclesiarum libertates & nationum Concordata.

* De hac Christ. Lupus Dissert. de 8vâ Synodo Generali c. 10. act. 6. p. 385. ita scribit: *APIARIUS Romam appellans egerat contra Vetus-tissimam Ecclesie Africane consuetudinem, causamque dedit multæ inter hanc & Romanam sedem contentions: Africane Ecclesie Clerus inferior Romam appellare non poterat: primus id attentavit APIARIUS;*
hinc

hinc omnis illa cum Zosimo Pontifice & ejus successoribus longa & dura de Romana Appellatione lis, per VI. Carthaginensem synodum memorata, per Bonifacium II. Pontificem & Justinianum Augustum tandem extincta, ac per Marcum Antonium de Dominis ad Primatum Romanum arietandum imperite aut nequiter assumpta. Etenim etiamnum hodie ex Hadriani IV. Pontificis per Innoc. III. roborato indulto, inferior Siciliae Clerus Romam appellare non potest, & tamen non dubitat de Primatu Romano. Et quidem Zosimi de Apiario gratiosum iudicium quasi per interim citra suae consuetudinis injuriam recepit Africana Ecclesia. Hanc igitur ex primæva Christi institutione derivari non aulin asserere, sunt enim Catholici, qui id negarunt & negant, inter quos est Petrus de Marca L. 7. c. 3. neque jus Appellationis sed retractationis tantum famosis Can. 3. & 4. Conc. Sardicensis Romanæ sedi stabilitum esse vult cum cit. Authore Zallweinius Ord. S. Benedicti: dissentientibus interim aliis. Ego consuetudini & observantiæ hic potissimum deferendum esse reor. In Archi-Diœcesi nostra Trevirensi Sæculo XIII. Appellationes ad Curiam Romanam non solum fuere usurpatae, sed & quasi sanctione publicâ Imperiali probatae, scilicet Aurea Bulla Egrensi Friderici II. Imperatoris apud Goldasum Constit. Imp. Tom. I. p. 290. n. 3. quâ statuitur, ut Appellationes in negotiis ecclesiasticis ad sedem Apostolicam liberè fiant; illarum persecutionem sive processum nullus impedire præsumat. Confirmavit id deinde Rudolphus I. teste Raynaldo Annal. Eccles. T. I. ad an. 1275. p. 244. ubi „Rudolphus regio edicto promulgavit, se omnia jura ab aliis Imperatoribus collata corroborasse: sanxisse, ut præsulum electiones summa cum libertate celebrarentur, utque provocari in Causis Ecclesiasticis ad Romanum Pontificem possent. Vid. H. D. T. I. f. 639. Equidem, teste Ilino ab Hontheim H. D. T. Tom. I. in Not. ad Epistolam D. Bernardi 178. ad Innoc. II. Pontificem, pro tuenda Alberonis Archiep. Trev. Metropolitana Autoritate, hoc Sæculo „ Eminentissimus Archi-Episcopus Princeps „ Elector Trevirensis Franciscus Georgius in Dieta Electorali, electionem Aug. Imp. Caroli VII. antecedente, ad Capitulationis Art. „ XIV. moneri fecit, ut Neo-eligendus obligetur ad sua apud Sanctissimum officia sic interponendum, ut Cause Ecclesiasticæ appellationum à Romana Curia impofterum committantur iudicibus

D'AUTORITE
Conciles par-
culde de Théo.

sunt: consti-
tio Episcopo-
, sanctorum
ad summum
s insigniter
espectu Con-
is posteriori.
olasticis se-
us Neumayr
emiat p. 12.
a cessant,
cum altera
itarent . . .
ndatur Via
plurimum
Theologus
rt II. Diss.
T. 1. p. 161.
inio, altera
i utriusque
a redarguit,
is Primatis
lam faciunt
dem ubique
m Concor-

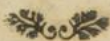
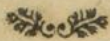
c. 10. act. 6.
ntra Vetus-
ledit multa
clesiæ Clerus
APIARIUS;
hinc

„commissariis in ea Provincia degentibus, in qua quævis enata esset; sed rem istam rationes politicæ impedierunt, quominus tunc suam consequeretur effectum. “ *Ità ibid. H. D. T. f. 536. citans Moseri annot. ad Capit. Caroli VII. Art. XII. §. 3. in f.*

** De ea dubium penes antiquos non reperitur: sententiis igitur superpremissis, sicut oves subditas decet, reverenter assurgamus, neque ea disputemus, quæ antiquitas supposuit: & plerique, qui Pontificis Oraculum repudiârunt, neque Conciliorum neque Ecclesiæ iudicio acquieverunt: qua in re Illustrissimus *Stayerius in Aphor. Theol. pract. Tom. I. Disput. 9. §. 9.* inquit: *ut minimum parendum esse Pontifici quasi per provisionem (utpote cui competit petulantia ingenia, obque indies Concilia convenire nequeunt, coercere,) etiam adversissimi Pontificæ Authoritati profitentur: an semper etiam pareant, alia est quæstio, sed tamen ex ore suo iudicabuntur.*

*** Vexatissima hæc quæstio est: *an Concilium sit supra Pontificem?* neque sensum hujus quæstioni multi satis clarè ostendunt; si sit de casu schismatis, non repugnamus; Si Papa foret à fide devius, ad stipulamur: Si simoniacè intrusus, utique per Sacros Canones exceptionem patitur: Si verò res devolvatur ad casum Papæ immergeri per Concilium iudicandi & deponendi, non patiemur casu isto summos nostros Imperantes à subditis suis in unum coëuntibus exauthorari: putamus tamen suavi tum commotioni locum esse, atque Deum, qui nobiscum est usque ad consummationem sæculi, non defuturum in tempore opportuno; nullatenus verò hic probandus est nimius illorum Theologorum Zelus, qui suam sententiam constitutione *LEONIS X.* in Conc. Lateran. V. Sess. II. promulgatâ determinatam esse volunt, atque inde Authores sibi refragantes (Viros ac Professores variis Germaniæ ac Galliæ Academiis celebratissimos) Concilio huic, summo Pontifici, atque Ecclesiæ refractarios existere: habent sanè Viri isti, quod ad prætenfam istam in Synodo Lateranensi definitionem respondeant. Conf. erudit. *P. Luidl.* loc. cit. & *Zallwein T. I. Princ. J. E. Q. IV.* ubi inquit: *Patroni sententiæ affirmantis aliquoties in modo excedunt, dum suam opinionem instar dogmatis inconcussi &*
contra-

contrarium sentientes divissimè habent, & hinc inde indiscretis consensibus perstringunt. Sed neque laudandi ii, qui superioritatem Concilii supra Pontificem demonstratam esse, prætendunt, atque in Concilio Constantiensi, indistinctè determinatam: cum neque adversariis in suo armamentario tela desint, queis sibi objecta retundant. Sua igitur utrique opinioni stat probabilitas, quousque certa Ecclesiæ definitio subsecuta non fuerit.

Adversio. 3. Universim de *Usualibus Romano Pontifici Reservatis*, quia res invisæ nimis, difficulter quid statuitur. Siquid tamen statuendum sit, ita sentio: *Jura usualia*, Vid. C. 15. 18. 20. de elect. c. 2. de Transl. Episc. Tvid. Sess. 25. C. 7. de ref. C. un. de Cler. ægrot. in 6. Can. 1. D. 80. C. 9. de his, quæ fiunt C. 1. & seqq. de reliq. & Vener. Ss. C. ult. de Reliq. Dom. C. un. cod. in 6. &c. rectissimis de causis * in summum Pontificem translata (ubi non obstant Ecclesiarum libertates, nationum concordata, particulares locorum consuetudines) Hic juste exercet, ubi aliter sedem Apostolicam inter & nationes ac Ecclesias non fuerit conventum. In cordati igitur Viri animum ingressum non inveniet Cardinale hoc *Anti-Pontificiorum principiam*: *Jura hæc non licitè solum sedi Apostolicæ abstrahi possunt, sed & omnino id fieri expedit, soluto etiam aliquantulum erga sanctam sedem obedientiæ vinculo.* Præterea enim quod omni jure destituatur, Schmid. Inst. 7. p. 178. quid contra idem dudum senserint Germaniæ nostræ *Archi-Præsules* palam facit Ep. 42. S. Bonifacii ad *Cuthbertum An.* 740. ubi „*decrevimus in nostro Synodali Conventu ** & confessi sumus Unitatem & subjectionem Romanæ Ecclesiæ sive tenus Vitæ nostræ velle servare, S. Petro & Successori ejus velle subjici, & per omnia præcepta S. Petri canonicè sequi desiderare, ut inter oves sibi commendatas numeremur, & isti confessioni Universi consensimus & subscripsimus.* Explorat porro Synodus Triburius *** prope Moguntiam an. 895. congregata, ad quam Episcopi 22. convenerant, quos inter *Hatto Moguntinus, Rathbodus Trevirensis, & Hermannus Colonienfis Archi-Episcopi* eminebant, ubi notabilis hæc & imitanda continetur dispositio *Can. 30. In memoriam B. Petri Apostoli honoremus Romanam & Apostolicam Ecclesiam, ut, quæ nobis mater est Sacerdotalis Dignitatis, esse debeat Magistra Ecclesiasticæ rationis: quare servanda est cum mansuetudine humilitas, ut, licet ab illa sancta sede vix ferendum imponatur jugum, conferamus, & piâ devotione toleremus.* Quo super puncto plura si desideres, confer doctissimi *Lupol-*

di de Bebenburg Doctoris Decretorum Viri Verè Germani, de Jure Publico Germaniæ nostræ optimè meriti, atque conservandæ pacis nationem nostram inter & sedem Apostolicam studiosissimi, Tractatum **** de Veterum Principum Germaniæ nostræ in fide & religione constantia per totum, ejusque verba exhortatoria Cap. penult. succo fidei & religionis plena *****.

Sed abusus tollendos petis? Verùm, neque his, siqui sint, hic asyllum cedimus. Querimoniis solamen adferendum ais? recordare effati *Aeneæ Sylvii* qui ep. 352. factâ de juribus his accessoriis non levi contentione ad *Martinum Cancellarium Moguntinum* ita scribit: *consideravimus igitur imprimis, quæ dicuntur contra Pontificem apud Germanos fieri murmura, nec miramur, siquidem nullus unquam locum B. Petri tenuit, qui non latrantium dentibus impeteretur, nec magnum putamus, siquis detrahit Callixto* (Pontifici tum temporis sedenti) *cum Magistro ejus sciamus detractum fuisse CHRISTO.* Plura ibi vide. Hæc occasione falsarum Decretalium dicta sufficiant.

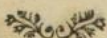
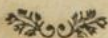
* De quibus conf. *Fleury Hist. Eccles. Lib. XVIII. p. 745. in not. edit. lat. Thomassin. P. I. L. I. c. 48. Anort. Vind. Jurisd. Eccles. p. 77. Item ejus Dissert. p. 96. Schmid T. 1. Instit. p. 178. & 188.*

** Synodus ista Augustæ ad *Leccham Bonifacio Præsidente* celebrata est an. 740.

*** De hoc Conventu memorat *H. D. Trev. Tom. I. p. 235.*

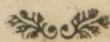
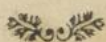
**** Libellum istum, quem mole exiguum pietate grandem compellat *Anton. Possevin. in suo apparat. Tom. 2. conservavit nobis Bibliotheca quædam Spirensis, quemadmodum ex Epistola eidem præfixa, Magnanimo Friderico de Dalburgio, Equiti Aurato, inscripta, manifestum est.*

***** Hæc ita sonant: „*Matthias præcipuus suis temporibus legis* „*Divinæ Zelator (de cuius Zelo etiam legitur Can. 23. q. 9. si audie-* „*ris) Judam Machabæum & alios filios suos ad Zelum ejusdem le-* „*gis animare cupiens, ipsos, (ut patet 1. Mach. 2.) sic exitit al-* „*locutus: Mementote operum patrum, quæ fecerunt in Generationibus* „*suis, & accipietis gloriam magnam & nomen æternum. Quæ ver-* „*ba*

„ba, *pergit laudatus BEBENBURGIUS*, nostris modernis Ger-
 „maniae Principibus, consideratis operibus laudabilibus Veterum
 „Principum Germanorum, Christianae Religionis Zelum respicien-
 „tibus, in hoc libello cursim descriptis, congruè dici possunt. . .
 „Mementote igitur o nobilissimi Germaniae Principes operum Pa-
 „trum, Prædecessorum Vestrorum, eosdem propter Christianae
 „Religionis opera non tantùm laudibus extollendo, sed etiam si-
 „milia imitatione laudabili exercendo. In fide itaque Catholica
 „immobiles permanentes, ab ejus rectitudine Vos abduci non finite,
 „ipsamque desiderio ferventi Zelantes ad dilatandum ejusdem fidei
 „funiculos . . . contra ejusdem hostes fortiter affurgite: lite-
 „rarum studia congruis auxiliis ac privilegiorum concessionibus pro-
 „extermínio pravitate hæretica promovete. Deum cum interna
 „mentis Devotione ac summa pietate sedulo colite. *Sacrosanctam*
 „*Romanam Ecclesiam Vestram* omnium Christi fidelium *Matrem*
 „*piam* Vestris opportunis *defensionibus* ac aliis dignis *beneficiis* ho-
 „norate: *Jura* seu *consuetudines*, quæ eidem *Romanæ Ecclesiæ* com-
 „petunt, devotâ mente recognoscite, ipsiusque salutaribus monitis
 „& præceptis vos cum humilitatis mansuetudine conformantes
 „*eandem* in arduis Vestris dubiis tanquam *Magistram* Christi fide-
 „lium devotâ mente requirite: aliis etiam Ecclesiis & monasteriis
 „maximè à Prædecessoribus seu Progenitoribus vestris constructis,
 „dotatis vel ditatis defensionum aliorumque beneficiorum subsidia
 „opportuna porrigite: . . . Libertates & privilegia ecclesiis &
 „ecclesiasticis personis à Divis Regibus & Imperatoribus concessa,
 „non solùm conservare, nec non manutenere, sed etiam pro reve-
 „rentia divini cultûs augere curate; . . . alia quæque omnia &
 „singula devotionis opera, quæ Zelum Christianae Religionis respi-
 „ciunt, sicut & Patres nostri prædicti (utî ex præhabitis clarè patet)
 „in generationibus suis piissimâ devotione fecisse noscuntur, rota
 „mentis devotione peragere non cessate; &c. hucusque *Illmus*
 de *Bebenburg*.

IV. Pace Ecclesiæ Christi redditâ Sæc. IV. via opportu-
 na patuit convocandi CONCILIA * & OECUMENICA **

& PARTICULARIA *** atque tum PRIMA **** fieri cæ-
pit SS. CANONUM COLLECTIO *****.

* Ut primævus ille Christianorum spiritus plurimis vitiis deperditus revivisceret, & hæreticorum tum temporis paulatim insultantium rerunderentur capita. conf. *Can. 1. 2. 3. D. 15.*

** Videlicet

a) *Nicæn. I.* quod sedente *Sylvestro* Papa circa annum 325. celebratum fuisse compertum est. Lapsum igitur *Gratiani can. 9. de 16.* notant *Correctores Romani* his verbis: *certum est synodum Nicænam primam celebratam esse tempore Sylvestri; sed in illa temporum obscuritate mirandum non est, Bedam & alios errasse.* Viginti tantum esse genuinos hujus concilii Canones perspicuum est historicis: nec *Espenius Dissert. in Synod. Nicæn.* plures agnoscit: summa tamen erga hoc Concilium reverentia effecit, ut ejus nomine multi canones, quos non condidit, fuerint acceptati, inquit *Fleury L. XI. p. 207.* quid igitur sentiendum de 80. *Canonibus Arabicis*, de *Can. 12. D. 16. & notâ Corr. Rom. ad hunc Can. de Can. 13. ead. Can. 1. 2. D. 73. Can. 4. XI. q. 1.* palam est.

b) *Constantinopolitanum I.* convocatum an. 387. Theodosio seniore imperii habenas tenente, ob hæreses tum exortas tum repullulantes, ob dissensionem circa ordinationem Episcopi Constantinop. & collapsionem Disciplinae restaurandæ. De Numero Canonum hujus Conc. eorumque intellectu confer *Espen. cit. Dissert. in hanc Synodum.*

*** Velut

a) *Ancyranam a. 314.* verosimilius habitum: condidit 24. Canones; *Fleury* ad hunc annum notat cum Græcis 25. sed his ultimus in duos divisus est. Conf. hic notam *Correct. Rom. ad Can. 12. XXXVI. q. 5.*

b) *Neocæsariense* intermedio tempore an. 313. & 319. celebratum, uti notat *Tillemontius in suis memoriis ad Hist. Eccl. Tom. 6. p. 1.* condidit Canones 14, sed *Fleury* aliisque Græcis 13tio Canone denuo in duos divisio; error *Gratiani Can. 11. D. 16.* emandatus est a *Corr. Rom. ibid.*

c) *Gan-*

c) *Gangrense*, de cujus fixo tempore non constat: equidem *Baronius*, *Binius*, & post eos *Auth. Annot. Barthelii* atque *Schmid. Inst. I. p. 14.* annum 325. determinant: Verum nonnullis hæc opinio omni prorsus fundamento destituta videtur. Quid ex præsentia *Osii* hic augurari videtur *Baronius ad an. 361.* desuper conf. *Labbeum Tom. 2. Conc. Col. 414.* tempus igitur certum signare admodum difficile & obscurum est. Viginti Canones in eo editos refert *Dionysius exiguus.*

d) *Antiochenum* conventum verosimilius a. 341. *Marcellino* & *Probrino* consulis. Vid. *Fleury* ad hunc annum: pro numero Episcoporum, qui in eodem comparuerunt secus, ac *Gratianus Can. 11. D. 16.* legit, conf. *Fleury cit. ibi*: hæc (fidei formula) omnibus 99. episcopis probata est.

e) *Laodicenum*, cujus tempus in an. 364. conijci posse, putant plures, non tamen adficientibus omnibus. De Authore Canonum hujus Synodi conf. *Baron.* contra *Anselmum.*

**** Primò visum *Espenio*, quasi tribus primis sæculis non extitisse Collectionem, prudentiæ PP. repugnaret, contrarium tamen *P. 1. de Auth. Ss. Canonum c. 3. §. 1.* in fine non obscure statuit.

**** Hæc *Codex Canonum Ecclesiæ Orientalis* audit. Ejus Authorem cum *Petro de Marca L. 3. c. 3. §. 1.* *Schilterus Tit. II. de Orig. I. C.* prætendit esse *Stephanum Ephesinum* secus sentiente *Zallweinio de Collect. I. E. & Hoppio præcogn. Juris p. 49.* ibi „rectius nullum certum authorem ab initio habuisse dicitur. An verò rectè dicatur *Codex Ecclesiæ universæ*? R. hunc Titulum vendicant eidem ambo *Justelli.* Verum hic distinguenda esse tempora arbitror; saltem tempore *Conc. Chalcedonensis* nondum in rigore *Universalis* extitit. conf. *Espen. Diss. IV. de prist. Cod. Can. græcorum.*

Additio. Collectio hæc Orientalis progressu temporis variis locupletata est Canonibus: uti non obscure colligitur ex *Novell. 131.* canones *Ephesinos* & *Chalcedonenses* eidem fuisse additos; aliud quoque ei augmentum accessit per *Canones Synodi Trullanæ*, aliósque Canone ejusdem secundo adoptatos: alios demum à *Joanne a Scholastico* divisos in

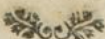
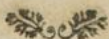
50 titulos Codici græcorum insertos extitisse, probabile asserit *Espenius* l. cit.

a) Primus hic LL. Augustorum à Constantino ad Justinianum pro Ecclesia Christi tuenda, & vindicanda vel ornanda latas conjunxit cum canonibus Episcoporum, & specimen dedit concordiæ Sacerdotii & Imperii, Legum & Canonum.

V. Quanquam Ecclesiam Romanam jam Sæc. IV. & V. proprio Codice fuisse usam sit Verosimile *; inter celebriores tamen Ss. Canonum Collectiones nobis SECUNDA est, quam DIONYSIUS EXIGUUS natione scytha & Abbas Romanus, æræ Christianæ notissimus, adornavit **.

* Id minimè videtur HARTZHEMIO in suo *Jure pub. mss. Proëm. P. II. p. 9.* atque ibi Ecclesiam Occidentalem Codice Ecclesiæ Orientalis fuisse usam asserit. Verùm, ut benè advertit cum ESPENIO SCHMID. *Inst. I. p. 16.* contrarium sese prodit ex responso *Lucentii* sedis Apostolicæ Vicarii in *Conc. Chalced. Act. 16.* PP. Orientalibus dato, cum *Canonem 3. Constantinop.* pro asserenda prærogativa Episcopi Constantinopolitani recitarent, videlicet *Canonem istum in Synodicis Constitutionibus non haberi*; quod alium Synodicarum constitutionum Codicem extitisse, qui *Canonem* istum non comprehenderet, multum probat. Teste quoque *Dionysio* ipso res comperta est, cum se cohortatione quorundam (potissimum *Laurentii* Romanæ Ecclesiæ Presbyteri) qui confusione pristini Codicis Latini offendebantur, inductum fuisse asserat, ut novam Collectionem adornaret. Qualis verò codex iste fuerit, an à *Fustello editus*, an *Quesnellianus*, examinat latè *Van Espen Tom. III. De Cod. Eccles. Rom.*

Additio. Notitiam hujus Codicis perutilem esse, inde pater, quod ex eo repellatur ac funditus convellatur impudens calumnia, quam famosi illi Magdeburgenses Centuriatores adversus Ssmos Pontifices Romanos *Zosimum, Bonifacium & Celestinum* sceleratissimè struxerunt, cum eos palam traducunt tanquam Nicænorum Canonum adulteratores

zores, fallatores & Corruptores: siquidem *Nicanis* Canonibus, *Sardicenses* in Codice Romano, magnâ confusione laborante, fuerint adjuncti, atque pro iisdem habiti: ideoque *PP.* in citandis his Canonibus sub nomine *Nicanis* bonâ fide suum Codicem secuti. Conf. *Hericourt Dissertation historique sur l'origine & le progres de Loix ecclesiastique f. 3.*

** Vir hic nomine quidem exiguus sed sanctitate maximus suâ confusione absolvit antiquam Canonum Versionem latinam, eique annexuit Epistolas *RR. PP.* à *Siricio* ad *Anastasium II.* usque, dicente eodem in præf. partis operis sui posterioris: *præteritorum sedis Apostolicæ Præsulum constituta, eâ, quâ valui, curâ diligentiaque collegi, & in quendam redigens ordinem titulis distinxi compositis.* Adjecit porro *Canones Sardicenses & 50 Canones Apost.* de quibus n. II. Pro commendanda Codicis hujus utilitate adduxisse juvat, quod *Baronius* ad an. 325 de eo disserit: *si fidelitas, inquit, atque peritia in transferendo & sinceritas in edendo quàm maxima requiratur; nulla exquiri potest editio exactior, atque fidelior, quàm quæ à magno illo. . . Dionysio elaborata est, cujus eximiam in utraque lingua peritiam, & morum egregiam probitatem CASSIODORUS dignis laudibus mirifice prædicat.*

Additio. 1. Hanc Collectionem teste cit. *Cassiodoro* usu celeberrimo amplexa est Romana Ecclesia, atque *Codex Canonum* dicta fuit. Vid. *Can. 1. D. 19. & 20.* notant quoque *Cor. Rom. hæc ea est* (Collectio) *quæ in notationibus, quæ nunc eduntur, absolute CODEX vocatur.* Conf. præf. ad *Decretum.* In *Germania & Gallia* Codicem hunc illico receptum esse vult *Petrus de Marca*, negant *Sirmundus & Justellus*: singuli divinando; nequaquam tamen negari potest à tempore *Caroli M.* in *Gallia* ceterisque *Occidentis Ecclesiis* ejus usum invaluisse.

Additio. 2. Adjecta *RR. PP.* post *Siricium* decreta oculos *Protestantium* non parum offendunt: quasi *Hierarchia Ecclesiastica*, ut stabiliretur, ea desiderasset: uti *Mejerus* in præf. ad *Cod. Can. Eccles. Univ. Justelli* §. 24. & *MASTRICHT apud HOPPIUM præcogn. Juris p. 51.* Verùm hæc infundata opinio satis superque à singulis orthodoxis vapulat, nec *Dionysium* primum fuisse, qui decreta hæc collegit, facile liquet inde, quod *Siricius* ad *Hmerium Tarraconensem* ait: *statuta sedis Apostolicæ vel Canonum Venerabilia definita nulli sacerdotum ignorare sit licitum.*